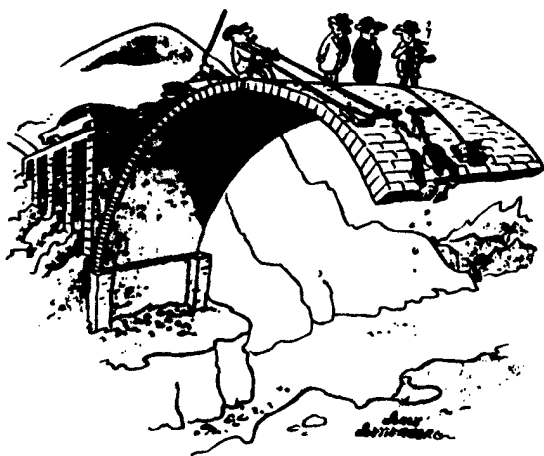

ZWIĄZEK MOSTOWCÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
POLISH SOCIETY OF BRIDGE ENGINEERS

Collective Member of
International Association for Bridge and Structural Engineering

BIULETYN INFORMACYJNY

NR 12
październik - grudzień 1995

"May I ask where you studied engineering?"
(Reproduced by permission, Masters Agency (U.S.A.))

Jubileusz Płockiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych

W dniu 9 października 1995 roku Płockie Przedsiębiorstwo Robót Mostowych obchodziło uroczystość 50 lecia swojej działalności. Z okazji tej ZMRP wystosowało na ręce naczelnego dyrektora mgr inż. Jerzego Lewandowskiego adres następującej treści:

Poznań, 9 października 1995

Pan
mgr inż. Jerzy Lewandowski
naczelnny dyrektor
Płockiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych
Płock

Szanowny Panie Dyrektorze!

Nawiązując do wielkiego Jubileuszu jakim jest 50-lecie działalności Płockiego Przedsiębiorstwa

*Członkom i sympatykom
Związku Mostowców
pomyślnego Nowego 1996 Roku
życzy Zarząd*

Robót Mostowych, pragnę w imieniu społeczności inżynierów budowy mostów zorganizowanych w Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej przekazać Panu Dyrektorowi i Załodze Przedsiębiorstwa wyrazy uznania i gratulacje.

Począwszy od trudnego okresu odbudowy potencjału mostowego zniszczonego działaniami wojennymi, aż do dnia dzisiejszego, Płockie Przedsiębiorstwo Robót Mostowych z wielkim społecznym efektem buduje obiekty mostowe w Polsce i za granicami kraju. Społeczna wartość pracy Płockiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych jest wielka, a docenić ją można porównując stan techniczny i liczbę polskich mostów drogowych w roku 1945 i obecnie:

- rok 1945 - 10 tys. (120 km) w tym 6,5 tys. (70km) mostów drewnianych,

- rok 1995 - 23 tys. (390 km) w tym kilka drewnianych zabytków kultury mostowej.

Liczący się procent obecnie użytkowanych mostów to dzieło Płockiego Przedsiębiorstwa Robót Mostowych.

Gratulując wielkich dokonań w minionym 50-leciu, życząc Panu Dyrektorowi i Załodze Przedsiębiorstwa wielu dalszych osiągnięć w budowie polskich i nie tylko polskich mostów oraz odczuwania satysfakcji z dokonanego dzieła.

Z głębokim uznaniem

*prof. Andrzej Ryżyński
przewodniczący ZMRP*

Z prac zarządu ZMRP

Kolejne Zebranie Zarządu ZMRP odbyło się 16 listopada 1995 r w Kielcach, w sali Senatu Politechniki Świętokrzyskiej. Gospodarzami zebrania były: Oddział Świętokrzyski Związku i Kieleckie Przedsiębiorstwo Robót Mostowych. W zebraniu uczestniczył Rektor PŚw., prof. Andrzej Neimitz. Pierwsza, uroczysta część zebrania, poświęcona była podwójnemu jubileuszowi 65-lecia urodzin i 40-lecia pracy zawodowej kol. Marcelego Dziurli - przewodniczącego Oddziału Świętokrzyskiego ZMRP. Przewodniczący Związku Mostowców RP, prof. Andrzej Ryżyński przedstawił sylwetkę Jubilata a następnie odczytał i wręczył Jubilatowi okolicznościowy adres od ZMRP. Tekst tego adresu zamieszczony jest na końcu niniejszej informacji.

Następnie kol. Julian Kołosowski, dyrektor KPRM, będący członkiem Zarządu Związku, poinformował zebranych o bieżących pracach przedsiębiorstwa i zamierzeniach firmy na bliższą i dalszą przyszłość. Informacja miała wydźwięk pozytywny, świadczący o dobrej kondycji i szansach dalszego rozwoju przedsiębiorstwa.

W części roboczej zebrania głównymi tematami obrad były sprawy rekomendacji technicznych ZMRP, sprawy finansowe Związku, sprawy organizacyjne oddziałów regionalnych w świetle nowego Statutu ZMRP oraz sprawy uprawnień zawodowych w zakresie budownictwa mostowego.

Rekomendacje techniczne ZMRP spotykają się z rosnącym zainteresowaniem firm mostowych, aczkolwiek różnie z tym jest w poszczególnych regionach kraju. Związek podjął działania, by posiadanie rekomendacji ZMRP było uwzględniane przy przetargach organizowanych przez DODP-y, Zarządy Mostowe PKP oraz wojewodów. Od roku 1996 rekomendacje będą wydawane w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej.

W punkcie omawiającym sprawy finansowe Związku, kończącym je elementem było podjęcie przez Zarząd Związku uchwały w sprawie wielkości składek członkowskich w roku 1996. Ustalone zostały one w następującym wymiarze:

- składka członka zwyczajnego - 25 zł rocznie
- (emeryci - 12,50 zł rocznie)
- wpisowe dla członków zwyczajnych - 1/2 wysokości składki rocznej

- składka członka wspierającego - co najmniej 500 zł rocznie,

- składka członka wspierającego ubiegającego się o rekomendacje techniczne - co najmniej 1000 zł rocznie.

W punkcie dotyczącym spraw organizacyjnych funkcjonowania Związku i jego oddziałów regionalnych omówione i przyjęte zostały dokumenty wewnątrzwiązkowe, regulujące to funkcjonowanie, takie jak: Regulamin obrad Walnego Zebrania Członków (w oddziałach), Regulamin Sądu Koleżeńskiego, Regulamin Oddziałów itd. Część z tych dokumentów będzie poddana konsultacji wśród członków w oddziałach. Z całością materiałów można się zapoznać w Zarządach Oddziałów, do których zostały one przekazane.

W kwestii uprawnień budowlanych, z inicjatywy ZMRP są prowadzone intensywne działania w celu wydzielenia osobnej specjalności: budownictwo mostowe. Jak na razie sprawa ta jest nadal w fazie pertraktacji. W dniu 30 listopada br przewodniczący ZMRP wystąpił specjalnym pismem do Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, B. Liberadzkiego. Wiosną 1996 roku kończy się dwuletnia kadencja obecnego Zarządu Związku i jego Prezydium. W pierwszym półroczu 1996 r zwołane zostanie wyborcze Krajowe Zebranie Delegatów ZMRP. Przed tym zebraniem, w oddziałach regionalnych Związku powinny odbyć się Walne Zebrania Członków z wyborem, na nową kadencję, władz Oddziału oraz delegatów na KZD ZMRP.

Sekretarz ZMRP, Jacek M. Skarżewski

Jubileusz kol. Marcelego Dziurli

*Kol. doc. dr inż. Marceli Dziurła
przewodniczący
Świętokrzyskiego Oddziału ZMRP
Kielce*

Szanowny Panie Docencie!

Życie osobiste jak i życie zawodowe aktywnie pracującego człowieka jest podzielone na etapy. Życie osobiste człowieka etapuje płynący czas, życie zawodowe aktywnie pracującego człowieka etapują dokonane dzieła.

Do rangi Jubileuszu urastają daty, w których równocześnie dokonać można podsumowania mijającego czasu i dokonanej pracy. Jubileuszem takim zazwyczaj jest 65-ta rocznica urodzin, zbiegająca się z 40-toleciem pracy zawodowej oraz zmianą jej statusu.

Przez minione 40-tolecie polskie środowisko mostowe z uwagą i sympatią śledziło Pańską pracę, dawniej w Politechnice Gdańskiej, obecnie w Politechnice Świętokrzyskiej. Pańska precyzja i solidność, jak i indywidualność podejścia do prowadzonych prac badawczych i rzeczoznawczych,

jest znana i przyjmowana z dużym uznaniem i zainteresowaniem.

Dzisiaj w dniu Pańskiego przechodzenia na to, co ludzie nazywają emeryturą, a co dla ludzi w pełni sił twórczych jest tylko zmianą statusu pracy zawodowej i badawczej, polskie środowisko inżynierów budowy mostów zrzeszone w Związku Mostowców RP składają Panu swój hołd i wyrazy uznania oraz sympatii. Życzymy Panu Docentowi wiele doskonałego zdrowia i wielu dalszych lat dającej zadowolenie pracy na rzecz naszego mostownictwa.

Ad multos annos!

Sekretarz ZMRP Przewodniczący ZMRP
Jacek M. Skarzewski Andrzej Ryżyński

Kielce, 16 listopada 1995
w dniu Zebrania Zarządu ZMRP

Jubileusz 80-lecie Profesora Juliusza Szczygła

Rocznicy 80-lecia urodzin profesora Juliusza Szczygła poświęcono specjalną sesję podczas uroczystości 50-lecia Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Gdańskiej w dniu 25 listopada 1995. Związek Mostowców wystosował z tej okazji adres skierowany do Jubilata.

Pan
Prof. dr inż. Juliusz
Szczygł

Członek Honorowy ZMRP
Sopot

Szanowny Panie Profesorze!

Ludziom bardzo aktywnie zaangażowanym w pracy czas płynie szybko. Mijające lata życia mają również swoje ważne dni. Są to dni refleksji i podsumowań, zazwyczaj związane z ważnymi datami.

Bardzo ważną datą, narastającą do rangi wielkiego Jubileuszu, jest 80-cio lecie urodzin. Jest to Jubileusz życia i Jubileusz pracy. Szczęśliwym może być ten, kto przez minione lata zdołał dużo zdziałać i dużo przekazać innym, zdobywając przy tym ogólne uznanie i sympatię.

Przez długie lata polskie środowisko inżynierów budowy mostów pilnie śledziło Pańską pracę i przyswajało sobie jej efekty. Pańskie fundamentalne dzieło "Mosty z betonu zbrojonego i sprężonego" jest główną pozycją w bibliotece każdego z mostowców. Pańscy wychowankowie z Politechniki Lwowskiej i Politechniki Gdańskiej cenią sobie bardzo Pańską pamięć i Pański przyjazny do nich stosunek. Być może, że w wielkim rachunku minionych lat liczy się to szczególnie mocno.

W imieniu społeczności inżynierów budowy mostów, zrzeszonych w Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej składam Panu Profesorowi ukłon i cześć oraz życzenia zdrowia i wielu radości z dokonanej pracy.

Nie mogąc osobiście wziąć udziału w jubileuszowych uroczystościach Wydziału Budownictwa Lądowego Politechniki Gdańskiej pozwalam sobie tą drogą przestać również moje wyrazy najwyższego uznania i szacunku.

Ad multos annos!

Andrzej Ryżyński
przewodniczący ZMRP

Gdańsk, 25 listopada 1995

Wiadomości z Oddziałów Związku

Górnośląski Oddział ZMRP

W dniu 12.10.1995 r. W przedsiębiorstwie Budownictwa Komunikacyjnego "Dromex - Cieszyn" sp. z o.o. w Cieszynie odbyła się uroczystość wręczenia rekomendacji technicznych ZMRP w zakresie wykonawstwa i projektowania obiektów mostowych.

Wręczenia dokonał Przewodniczący Oddziału Górnośląskiego ZMRP mgr inż. Zbysław Hadrian na ręce dyrektora firmy mgr inż. Leopolda Giemzy w obecności przedstawicieli inwestorów i projektantów związanych z Dromexem.

Uroczystość ta zbiegła się z obchodami jubileuszu 60-tej rocznicy urodzin Dyrektora mgr inż. Leopolda Giemzy, któremu uczestnicy złożyli z tej okazji najserdeczniejsze życzenia. Do życzeń tych dołącza się środowisko mostowców z całej Polski.

Wielkopolski Oddział ZMRP

W dniach 5-7 października br. Oddział Wielkopolski ZMRP zorganizował wycieczkę techniczną do Czech. Celem wycieczki było zapoznanie się z budową mostu autostradowego przez Wełtawę w miejscowości Kralupy. W wycieczce wzięło udział 38 osób, w tym 28 członków Oddziału Wielkopolskiego a ponadto kilka osób z poznańskiego i bydgoskiego środowiska związanego z mostownictwem. Uczestnicy wycieczki zwiedzili budowę mostu oprowadzeni przez inżyniera budowy a następnie zostali zapoznani przez kierownika budowy z problemami jakie występują na tak dużej budowie, w tym z organizacją współpracy z czeskim inwestorem i współpracującymi firmami. Wycieczka została rozszerzona również o program turystyczny. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z najważniejszymi zabytkami Pragi i poznać smak czeskiego piwa. Wycieczka poza walorami technicznymi i turystycznymi była również doskonałą okazją do odświeżenia starych znajomości i poczynienia nowych. Przyczyniła się tym samym do większej integracji środowiska. Wszyscy uczestnicy ocenili wyjazd jako bardzo udany i wstępnie umówili się na kolejną wycieczkę w przyszłym roku.

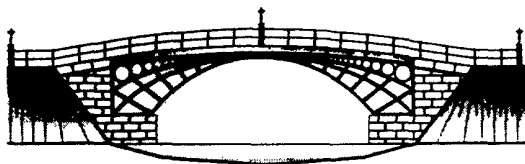
Pierwszy żelazny most na kontynencie europejskim w Łażankach koło Strzegomia, 1796.

Most początkowo planowano wykonać jako kamienny. Przyczyną zmiany decyzji *Nicolasa Augusta W. von Burghausa* hrabiego Lassen-Peterwitz były wiadomości o wybudowaniu w Anglii i Ameryce pierwszych mostów z żelaza. (Pierwszy na świecie most z żelaza zbudowano w Walii na rzece Severn koło Coalbrookdale w roku 1779).

DWIEŚCIE LAT MOSTÓW ŻELAZNYCH NA ŚLĄSKU

1796

Most nad rzeką Strzegomką
w Łażankach *

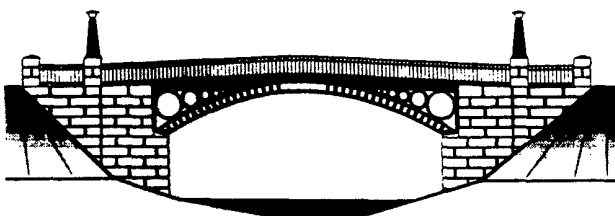
1804

Most przez Stary Kanał Kłodnicki
w Gliwicach **

1822

Most Królewski
we Wrocławiu

* zachowały się elementy poręczy, pomostu i fragmenty łuków.
** zachowało się 628 dźwigarów łukowych.

Otwarty na nowe technologie ówczesny Inwestor złożył zamówienie (w roku 1793) na wykonanie potrzebnego mu obiektu w najbardziej wówczas rozwiniętej technologicznie na Śląsku hucie "Matapanew" w Ozimku.

Pod nadzorem *Redena* projekt obiektu i technologię jego wykonania (odlania, transportu elementów i montażu) opracował *Balidon*.

Przedmiotowy obiekt był jednoprzęsłowym mostem łukowym nad rzeką Strzegomką. Przęsło mostu było złożone z żelaznych łuków długości 15,100 m i strzałce 2,885 m. Żelazne dźwigary łukowe miały konstrukcję szkieletową i były łączone na śruby w środku rozpiętości przęsła.

W przekroju poprzecznym przęsła umieszczono 5 łuków w rozstawie 1,350 m. Łuki były stężone odpowiednimi elementami poprzecznymi.

Pomost wykonano w postaci płyt żelaznych o grubości około 50 mm, szerokości 0,500 m i długości 5,800 m równej szerokości mostu. Na krawędziach przęsła umieszczono płyty gzymsowe wysokości 0,360 m, do których mocowano ozdobne poręcze. Na tak wykonanym pomoście ułożono, na warstwie pospółki, nawierzchnię z kostki kamiennej.

Konstrukcję mostu o masie 46 t odlano w latach 1794-1795 i jesienią 1795 przetransportowano na miejsce przeznaczenia. Montaż wykonano w ciągu 10 wiosennych tygodni i 20 maja 1796 roku obiekt wszedł do eksploatacji.

Raichsgraf *Burghaus* zamówił z tej okazji specjalny artystyczny stempel i wybił pewną liczbę pamiątkowych medali ze srebra i miedzi. Medal ten można oglądać w muzeum medalierstwa we Wrocławiu.

Koszt mostu wyniósł 20 tysięcy marek. Obiekt był w eksploatacji do roku 1946, kiedy to przypadkowo został zniszczony.

W archiwum miejskim we Wrocławiu zachowała się ekspertyza Politechniki Wrocławskiej (Technische Hochschule), datowana 1928.11.15 dopuszczająca eksploatację obiektu pod obciążeniem 60 kN poruszającym się w wolnym tempie.

W sierpniu 1995 roku Zakład Budowy Mostów Politechniki Wrocławskiej przy pomocy Szczecińskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego ESPEBEPE S.A. podjął próbę odnalezienia w rzece Strzegomce zatopionych tam elementów tego historycznego mostu. Próba zakończyła się częściowym powodzeniem, albowiem wydobyto z rzeki około 3 t konstrukcji mostu. Są to elementy: pomostu (żelazne płyty), poręczy (belki gzymsowe, słupki poręczy i przeciągi), dźwigarów łukowych. Planuje się ekspozycję tych elementów w zakładzie Mostów Politechniki Wrocławskiej i w Muzeum Techniki we Wrocławiu.

dr hab. inż. Jan Biliszczuk, prof. P.Wr.

---Adres redakcji Biuletynu Informacyjnego
61-845 Poznań, ul. Strzelecka 11, tel.(0-61) 527-521
w. 130, 138, fax 782-432

Redaktor Biuletynu Informacyjnego: G. Ratajczak